

Grški eksperiment: Ključno vprašanje se glasi, koliko Grčij je še v Evropi?

Je mogoče državo v šestih letih spraviti na kolena, jo z zaukazanimi varčevalnimi ukrepi, ki so pogoj za finančno pomoč, gospodarsko povsem uničiti, državljane pa potisniti na skrajni socialni rob – in pri tem še vedno trditi, da jo rešuješ?

Naše (premierovo) postavljanje na stran »tapravih« Evropejcev je videti nekoliko smešno!

Grki so se tej absurdni logiki, ko ni šlo več drugače, uprli. Demokratično in na volitvah. Da ne bi kdo izmed tistih, ki zdaj iz Bruslja žugajo novemu premieru Aleksisu Ciprasu, tega slučajno povsem pozabil. Brutalen eksperiment, ki ga je na živi državi in živih ljudeh, zatrjujoč, da rešuje skupno valuto in evrsko krizo, pod vodstvom nemške kanclerke Angele Merkel šest let izvajala zloglasna trojka, je s tem propadel. Pacient je pobegnil z mize, operacija, v kateri smo bili na začetku krize (da ne bi slučajno pozabili) tudi mi in Ciper predvideni za poskusna zajčka, potem pa smo se za visoko ceno razprodaje državnega premoženja za silo izvlekli, je tako končana. Naše (premierovo) postavljanje na stran »tapravih« Evropejcev je zato videti nekoliko smešno.

V Evropski uniji vse od grškega preobrata seveda vlada izredno stanje. Šef evrske skupine Jeroen Dijsselbloem je bil včeraj že v Atenah, da bi iz prve roke izvedel, kaj v resnici mislita storiti Cipras in njegov finančni minister Janis Varufakis, večina ostalih evropskih prvokategornikov od Junckerja do nemškega finančnega ministra Schäubleja pa se na ves glas trudi zagotavljati, da odpis dolgov ne pride v poštev in da evropska pravila veljajo za vse. Kajti grški virus je zelo nalezljiv. Če bosta namreč Cipras in njegov finančni minister Varufakis, ki za zdaj Evropi ne postavljata nobenih neuresničljivih zahtev, znala svoj socialno znosnejši eksperiment za razliko od povsem spodletelega evropskega izpeljati tako, da trdo evropsko neoliberalno jedro ob pomoči finančnih trgov Grčije ne bo moglo »izpljuniti« kot ultralevičarsko, ali pa je znotraj Unije povsem izolirati, lahko njune ideje hitro okužijo tudi nekatere velike in za Evropo bistveno bolj pomembne članice.

Predvsem v Italiji in Franciji, ki ju že marca čaka strogo preverjanje, koliko sta sploh uspeli uresničiti preložene zahteve evropske komisije o spoštovanju stabilizacijskih kriterijev, se zna kdo spomniti, da Varufakisovi predlogi o zamrznitvi dolgov in znosnejšem, na gospodarsko rast vezanem odplačevanju, niso prav nič norega. Po prusko zastavljeno varčevanje, pri katerem še vedno vztraja nemška konservativna kanclerka, bi bilo s tem pokopano, na evropski levici, ki sta jo s svojo »tretjo potjo« v naročje neoliberalizma zapeljala Blair in Schröder, pa bi se spet utegnili prebuditi vsaj nekateri socialdemokrati in socialisti in Evropi vrniti vsaj nekaj človeške barve.

Ker se tudi veliki kapital že začenja zavedati, da je šel s svojim ožemanjem državljanov in socialne države nevarno daleč (izstop IMF iz trojke, Davos, nenazadnje pa tudi najnovejše poteze ECB), je trenutek za nekaj več socialne pravičnosti pravi. Ključno vprašanje pa je seveda, koliko Grčij je še v Evropi, in ali si bo tista »prava« Evropa, ki zdaj toliko govori o demokraciji in spoštovanju pravil (Grki jih še prav nič ne kršijo), upala v imenu svoje pravovernosti Atenam dokončno zaviti vrat.